

Nr 276.

Av herr **Borell m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 38 § 1 mom. samt 64 och 66 §§ kommunalskattelagen den 28 september 1928 m. m.

Den i Kungl. Maj:ts proposition nr 171 föreslagna ersättningsskatten bygger på ett av 1928 års bolagsskatteberedning uppgjort förslag, som åsyftar dels att göra dubbelbeskattningen av aktiebolagsvinster effektiv, dels att förhindra att personer använda bolagsformen för att i vissa fall uppnå skattehindring. Sistnämnda syfte tillmätes i förslaget den största betydelsen.

Det synes oss vara oriktigt att ur bolagsskatteberedningens stora komplex av skatteförslag utbryta en viss detalj, innan förslaget i dess helhet blivit föremål för statsmakternas prövning. Större och mera angelägna reformkrav i fråga om bolagsbeskattningen kunna på detta sätt bliva undanskjutna till en oviss framtid, till skada för landets näringsliv och till tvivelaktig fördel för de fiskaliska intressen, som man genom ersättningsskatten velat tillgodose. Vi sakna i propositionen bevis för att missbruk i avsevärd omfattning förekommit på grund av nu gällande bestämmelser. Finansministern synes hysa den uppfattningen att försök att utnyttja bolagsformen för att vinna skattelindring skulle ha gjorts i större utsträckning, därest ej en väntad lagstiftning på detta område avhållit från dylika försök. Detta är dock endast ett antagande, och över huvud taget synes oss risken för skatteflykt i större utsträckning genom alltför stark fondering av bolagsinkomster ha betydligt överdrivits.

Därest sådana bestämmelser kunde utfinnas, som enbart och direkt träffade tendensen att genom obehörig användning av bolagsformen bereda ägaren av en större förmögenhet lindring i beskattningen, vore dock intet att invända mot en i sådant syfte utformad ersättningsskatt. Så som skatteförslaget nu utformats föreligger emellertid risk för att förordningens tillämpning drabbar även andra bolag än sådana, som bildats uteslutande i förmögenhetsförvaltningssyfte och som begagna fonderingsmetoden för att uppnå lindring i beskattningen. Förslaget utpekar tydligt *familjebolagen* såsom de egentliga föremålen för den föreslagna skatteskärpningen. Man synes utgå från att fonderingarna inom dessa bolag mycket ofta tjäna ett annat ändamål än omsorgen om företagets konsolidering, m. a. o. att dessa bolag i stor utsträckning tjänstgöra som uppsamlare av vinster, vilka undgå dubbelbeskattning ända tills det ögonblick, då en utskiftning av bolagets tillgångar sker, varvid dock kan inträffa att

utskiftningsskatten blir något lägre än den skatt, som skulle utgått, därest utdelning ägt rum i vanlig ordning. Även om så skulle vara, att inom familjebolag fondering av vinstmedel äger rum i större utsträckning än i företag med många aktieägare, vilka göra anspråk på största möjliga utdelning, synes oss ett sådant förhållande icke utgöra något skäl för en mot familjebolagsformen särskilt riktad beskattningsregel, som i tillämpningen ofta komme att verka som straffskatt på kapitalbildning.

Vi finna hela den uppfattning om fonderingens syften och betydelse, som skymtar i bolagsskatteberedningens uttalande och i motiveringen till det föreliggande förslaget, mycket betänkligh. Visserligen betonas vid upprepade tillfällen, att förordningen icke riktar sig mot fonderingen som sådan utan endast mot utnyttjandet av skatteförmåner genom fondering. Men man finner dock i beredningens motivering (sid. 362; återgivet i propositionen på sid. 23) följande uttalande: — »uppsamlandet av medel för möjliggörande av verksamhetens utvidgande lär i allmänhet icke kunna åberopas såsom skäl för friande från skatt». Om således ett familjebolag genom en försiktig utdelningspolitik nått en viss grad av konsolidering, skulle ett fortsatt kvarhållande av vinstmedel i bolaget med tanke på förestående eller framtida utvidgnings- eller nyanläggningsbehov kunna betraktas som en sådan fondering, för vilken ersättningsskatten skulle träda i tillämpning. Detta synes oss vara en fullständigt felaktig uppfattning av huru näringslivets kapitalbehov böra tillgodoses. Otvivelaktigt skulle godkännandet av en sådan principiell uppfattning menligt inverka på den strävan till självförsörjning i fråga om kapitalbehovet, som utgjort en styrka för många bolag i vårt land. Den menliga inverkan härav komme ej att begränsas till familjebolagen, utan skulle utan tvivel sträcka sig till all verksamhet, som drives i bolagsform. Över huvud taget synes oss i det föreliggande förslaget de rent fiskaliska synpunkterna ha drivits så långt att man riskerar att den föreslagna skatten komme att verka vida utöver det angivna syftet och till avgjord skada för vårt ekonomiska liv, som genom denna skatt komme att utsättas för ett skattehot, vilket genom bestämmelsernas vaga och oklara formulering måhända i onödan förstoras, men som dock otvivelaktigt i många fall blir en realitet.

I likhet med riksräkenskapsverket och vissa näringsorganisationer, som yttarat sig över förslaget, vilja vi även framhålla de risker, som äro förenade med skattepåläggningens allt för stora beroende av skattemyndigheternas subjektiva uppfattning. Vi kunna icke finna att taxeringens förläggande till prövningsnämnderna giver tillräcklig garanti för den varsamhet och likformighet i tillämpningen av skattebestämmelserna, som förslaget förutsätter. Prövningsnämnderna kunna ej anses vara lämpliga och kompetenta organ för prövning av de frågor, som skola avgöra om ersättningsskatten bör träda i tillämpning.

Då vi icke kunna finna att tillräckliga skäl blivit förebragta för behovet av den föreslagna skatteförordningen och då tillämpningen av denna torde komma att verka hämmande på det intresse för en sund finansierings- och konsolide-

ringspolitik, som i stället borde uppmuntras inom den i aktiebolagsform bedrivna företagsamheten, få vi, med åberopande av det ovan anförda, hemställa,

att riksdagen måtte avslå det i Kungl. Maj:ts proposition nr 171 upptagna förslaget till förordning om ersättningsskatt.

Stockholm den 10 mars 1933.

Th. Borell.

Georg Bissmark.

Erik Anderson.

Fritiof Gustafson.

Jöns Jönsson.
